



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 84/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED],

zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., Záhradnícka 51, Bratislava, IČO 47 234 318, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jakub Mandelík, PhD., proti postupu a podaniu Okresnej prokuratúry Bratislava III č. k. 1 Pv 525/17/1103-91 z 24. augusta 2022, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 6 T 62/2021 zo 14. júna 2022 a proti postupu a prípisu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. k. 20817/2022/61/563 z 23. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 31. januára 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a podaním Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pv 525/17/1103-91 z 24. augusta 2022 (ďalej len „napadnutý postup a podanie okresnej prokuratúry“), postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 T 62/2021 zo 14. júna 2022 (ďalej len „napadnutý postup a rozsudok okresného súdu“) a postupom a prípisom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) č. k. 20817/2022/61/563 z 23. decembra 2022 (ďalej len „napadnutý postup a prípis ministerstva spravodlivosti“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým rozsudkom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku (t. j. z dôvodu, že skutok nie je trestným činom) oslobodil

obžalovaného [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „obžalovaný“ alebo „obvinený“) spod obžaloby pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona podanej na skutkovom základe, že obžalovaný 22. augusta 2017 v čase o 17.55 h ako vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Octavia [REDAKOVANÉ] v obci Most pri Bratislave na ulici [REDAKOVANÉ] v rozpore s § 21 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) pri vchádzaní na cestu z odstavnej plochy pred jeho domom a po vojdení do jazdného pruhu vedúceho do Bratislavy sa zrazil s motocyklom Harley Davidson s [REDAKOVANÉ], ktorý viedol sťažovateľ, obiehajúc kolónu vozidiel po vozovke smerom z Bratislavy do obce Most pri Bratislave, pričom sťažovateľ narazil do ľavých zadných dverí motorového vozidla obžalovaného, v dôsledku čoho sťažovateľ pri náraze utrpel zranenia, ktoré si vyžiadali operačnú revíziu a následné liečenie v trvaní 6 mesiacov. Okresný súd napadnutým rozsudkom zároveň podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

2.1. Proti tomuto oslobodzujúcemu rozsudku okresného súdu podala hneď pri jeho vyhlásení prokurátorka okresnej prokuratúry odvolanie, ktoré následne prokurátor okresnej prokuratúry napadnutým podaním z 24. augusta 2022 vzal späť.

2.2. Okresný súd uznesením č. k. 6 T 62/2021 z 30. augusta 2022 podľa § 312 ods. 4 Trestného poriadku vzal na vedomie späťvzatie odvolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu.

2.3. O späťvzátí prokurátorkou podaného odvolania a o nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ dozvedel 12. septembra 2022, keď mu bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 6 T 62/2021 z 30. augusta 2022.

2.4. Sťažovateľ následne 20. septembra 2022 podal ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) podnet na podanie dovolania podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku v neprospech obvineného, ktorý ministerstvo spravodlivosti vybavilo napadnutým prípisom tak, že podnetu sťažovateľa nevyhovelo.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresný súd nesprávne právne vyhodnotil rozhodujúce okolnosti nehodového deja (najmä problematiku dania prednosti v jazde), dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že obžalovaný neporušil žiadne ustanovenia zákona o cestnej premávke a, naopak, porušenie zákona o cestnej premávke videl len u sťažovateľa, v dôsledku čoho okresný súd napadnutým rozsudkom arbitrárne oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

3.1. Vo vzťahu k napadnutému podaniu prokurátora okresnej prokuratúry sťažovateľ namieta, že späťvzatím odvolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu bolo sťažovateľovi odopreté právo na spravodlivý proces a účinné vyšetrovanie.

3.2. Vo vzťahu k napadnutému prípisu ministerstva spravodlivosti sťažovateľ namieta, že ním ministerstvo spravodlivosti arbitrárne nevyhovelo jeho podnetu na podanie dovolania v neprospech obvineného.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho označených práv napadnutým postupom a podaním okresnej prokuratúry, napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu a napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti, napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv napadnutým postupom a podaním okresnej prokuratúry, napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu a napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti ako oneskorene podanú [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde] a v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a podaním okresnej prokuratúry a napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu:

9. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd.

9.1. Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa

podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10. Zmeškanie dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť (§ 124), pričom ide o zákonom ustanovený dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene.

11. Ústavný súd zároveň poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej mimoriadne opravné prostriedky, ktoré sťažovateľ nemôže uplatniť osobne, nemožno považovať za účinné právne prostriedky nápravy, a preto podnet na podanie dovolania nemá na plynutie lehoty uvedenej v § 124 zákona o ústavnom súde žiadny vplyv. Plynutie uvedenej lehoty nie je totiž podmienené snahou sťažovateľa využiť mimoriadne opravné prostriedky, ale naplnením skutočností uvedených v § 124 zákona o ústavnom súde (m. m. I. ÚS 209/03, I. ÚS 203/2010, III. ÚS 18/2019). Z platnej právnej úpravy, resp. z argumentačného priestoru ňou vymedzeného je určenie začiatku plynutia uvedenej subjektívnej lehoty pri opatrení alebo inom zásahu do práv sťažovateľa potrebné interpretovať rigorózne, t. j. takou dikciou, že ústavnú sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa sťažovateľ pri zachovaní postupu *lege artis* o takomto opatrení alebo inom zásahu dozvedieť mohol a mal. Možnosť dozvedieť sa o opatrení alebo inom zásahu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa je totiž potrebné posudzovať pri rešpektovaní objektívneho hľadiska vychádzajúceho z požiadavky, že sťažovateľ musí venovať opatreniam alebo iným zásahom, ktorými mohli byť porušené jeho základné práva alebo slobody, náležitú pozornosť (obdobne I. ÚS 522/2017, III. ÚS 18/2019).

12. Podľa § 183 ods. 2 písm. b) bodu 2 Trestného poriadku je rozsudok právoplatný, ak zákon proti nemu pripúšťa odvolanie, ale oprávnené osoby ho výslovne vzali späť.

12.1. Z uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu sa stal právoplatným, keďže prokurátor okresnej prokuratúry vzal podané odvolanie späť.

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že o späťvzátí prokurátorkou podaného odvolania a o nadobudnutí právoplatnosti napadnutého rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ dozvedel 12. septembra 2022, keď mu bolo doručené uznesenie okresného súdu č. k. 6 T 62/2021 z 30. augusta 2022, ktorým okresný súd vzal na vedomie späťvzatie odvolania prokurátorom.

14. Ústavná sťažnosť bola ústavnému súde doručená elektronicky 31. januára 2023. Sťažovateľ sa teda ochrany svojich označených práv v súvislosti s napadnutým postupom a podaním okresnej prokuratúry, resp. v súvislosti s napadnutým postupom a rozsudkom okresného súdu domáha jednoznačne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov uvedenej v § 124 zákona o ústavnom súde, v dôsledku čoho ju nemožno považovať za podanú včas.

14.1. Dvojmesačnú lehotu na podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu nemožno počítať od doručenia napadnutého prípisu ministerstva spravodlivosti z 23. decembra 2022, ku ktorému došlo 3. januára 2023, pretože podanie mimoriadneho opravného prostriedku (dovolenia) je výhradným právom ministra spravodlivosti, a teda nie je pre účastníka (stranu súdneho konania) právne nárokovateľným opravným prostriedkom, a teda ani iným účinným prostriedkom, ktorým by sa sťažovateľ mohol domáhať ochrany svojich práv pred podaním ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (III. ÚS 18/2019).

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti:

16. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

17. Ústavný súd zároveň pripomína, že právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu. Oznamovateľ trestného činu zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo, dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

18. V napadnutom prípise ministerstvo spravodlivosti v podstatnom uviedlo, že je možné súhlasiť so záverom okresného súdu, že príčinný vzťah medzi konaním a následkom nebol v predmetnej trestnej veci po zhodnotení všetkých na hlavnom pojednávaní vykonaných dôkazov preukázaný. Ministerstvo spravodlivosti poukázalo na znalecký posudok, v ktorom znalec konštatoval, že príčinou dopravnej nehody medzi vozidlom obvineného a motocyklom sťažovateľa bola

z technického hľadiska nesprávna technika jazdy obvineného v súčinnosti so sťažovateľovou z technického hľadiska nesprávnou technikou jazdy. Ministerstvo spravodlivosti poukázalo aj na lekársky záznam z 23. augusta 2017 obsahujúci výsledky skríningu, z ktorého vyplynulo, že sťažovateľ bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom omamných a návykových látok (pozitívne hodnoty boli zistené pri látkach kokaín a metamfetamín). Ministerstvo spravodlivosti poukázalo, že páchatel' môže byť trestne zodpovedný za následok, ktorý spôsobil, len ak ho zavinił, pričom nepredvídateľný príčinný priebeh nie je v zavinení obsiahnutý, v dôsledku čoho páchatel' za následok, ktorý vznikne, nezodpovedá. Uvedené podľa názoru ministerstva spravodlivosti platí aj v prípade sťažovateľa – obvinenému nemožno dať na zodpovednosť následok na základe pre neho nepredvídateľného priebehu spočívajúceho aj v protiprávnom konaní sťažovateľa. V tejto súvislosti ministerstvo spravodlivosti poukázalo na závery znaleckého posudku, v zmysle ktorého sťažovateľ vlastným konaním v podstate znemožnil obvinenému dať mu prednosť v jazde, keďže sťažovateľ nesprávnou technikou jazdy zhoršoval obvinenému správne vyhodnotenie toho, či môže bezkolízne vstúpiť do sťažovateľovho jazdného pruhu. Ministerstvo spravodlivosti konštatovalo, že je pravdou, že základným pravidlom, ktorým sa riadi cestná premávka, je pravidlo prednosti v jazde, t. j. pravidlo spočívajúce v povinnosti účastníka cestnej premávky počínať si tak, aby ten, kto má prednosť v jazde, nemusel zmeniť smer jazdy alebo rýchlosť jazdy. Zároveň však platí i to, že vodič, ktorý dáva prednosť v jazde vozidlám na hlavnej ceste, nemusí dať prednosť absolútne všetkým vozidlám, ktoré v ľubovoľnej vzdialenosti vidí, ale len tým, ktoré sú tak blízko, že vojdenním do križovatky by im vyvolal nebezpečenstvo nutnej náhlejšej zmeny smeru alebo rýchlosti jazdy. Vodič na základe svojich skúseností v podstate len odhaduje, ktoré vozidlo je ešte v dostatočnej vzdialenosti, ktorá mu umožňuje vojsť na hlavnú cestu a ktorá mu to už neumožňuje. Od tohto pravidla je však možné výnimočne sa odchyliť, ak to je odôvodnené vysokou mierou porušenia povinnosti vodiča idúceho po hlavnej ceste a takéto porušenie jeho povinností spôsobí faktické znemožnenie vozidla vykonávajúceho manéver vjazdu z miesta mimo cesty a následného otáčania sa vľavo splnenie povinnosti dať idúcemu vozidlu po hlavnej ceste prednosť v jazde. Ministerstvo spravodlivosti uviedlo, že z dokazovania síce vyplynulo, že sťažovateľ predchádzal kolónu vozidiel v úrovni maximálnej dovolenej rýchlosti jazdy v uvedenom úseku a predchádzal ju v čase, keď to celková dopravná situácia v mieste dopravnej nehody umožňovala, ale nesprávnym prvkom v technike jazdy bola sťažovateľova neskorá reakcia na vozidlo obvineného, pričom zároveň nemožno ignorovať skutočnosť, že sťažovateľ bol pod vplyvom omamných a psychotropných látok. Podľa názoru ministerstva spravodlivosti za týchto okolností nemožno od obvineného spravodlivo požadovať, aby predvídal, že po hlavnej ceste v obci prechádza iný účastník cestnej premávky, ktorého technika jazdy je z technického hľadiska nesprávna a v nesúlade s príslušnými ustanoveniami platných predpisov a navyše je pod vplyvom omamných a psychotropných látok, a týmto okolnostiam dokonca podriadiť svoje správanie v doprave. Opak by viedol k záveru, že každý vodič musí vždy a za všetkých okolností počítať s tým, že ostatní účastníci pravidlá cestnej premávky nedodržiavajú. V cestnej premávke sa však uplatňuje princíp obmedzenej dôvery, ktorý spočíva v tom, že vodič pri premávke na pozemných komunikáciách sa spolieha na to, že ostatní účastníci budú dodržiavať všetky pravidlá cestnej premávky, pokiaľ z konkrétnych okolností nevyplýva opak. Princípu obmedzenej dôvery sa nemôže dovoľávať vodič, ktorý hoci jazdí po hlavnej ceste, sám porušuje pravidlá cestnej premávky. Ide totiž o absolútne nerešpektovanie pravidiel cestnej premávky a práv ostatných účastníkov v doprave a musí tak počítať aj s tým, že môže v dôsledku takéhoto správania dôjsť k dopravnej nehode a prípadne aj

k nenapraviteľným následkom na živote, zdraví a majetku účastníkov cestnej premávky. Podľa názoru ministerstva spravodlivosti správnosť záveru súdu vyjadruje aj konanie prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý po podaní odvolania vzal toto písomným podaním späť.

18.1. Ministerstvo spravodlivosti poukázalo na to, že aj napriek tomu, že sťažovateľ podal podnet na dovolanie v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne právne posúdenie, pozn.), vzhľadom na úzky súvis sťažovateľom namietaných skutočností s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku (nesprávne zistenie skutkového stavu, pozn.) vykonalo prieskum veci aj vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu, pričom dospelo k záveru, že nie je pochybnosť, že z vykonaných dôkazov bol dostatočne zistený skutkový stav a nebolo zistené ani porušenie ustanovení, ktorými sa má náležite zistiť skutkový stav veci.

18.2. Vzhľadom na uvedené ministerstvo spravodlivosti dospelo k záveru, že podnetu sťažovateľa na podanie dovolania v neprospech obvineného nemožno vyhovieť.

19. V zmysle stabilizovanej judikatúry ústavného súdu podnet na podanie dovolania podľa § 369 ods. 1 Trestného poriadku nie je riadnym ani mimoriadnym opravným prostriedkom a z hľadiska trestného procesného práva ho možno považovať iba za informáciu ministrovi spravodlivosti ako oprávnenému na jeho podanie, ktorá bez ďalšieho nezakladá zákonom ustanovené právne dôsledky. Ustanovenie § 369 ods. 1 Trestného poriadku neukladá povinnosť (nevzniká právny nárok) vyhovieť podnetu. Je na úvahe ministra spravodlivosti posúdiť a rozhodnúť, či podá alebo nepodá dovolanie. Oprávnenie na podanie podnetu na podanie dovolania nemôže mať preto charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. I. ÚS 585/2012, I. ÚS 73/2015, I. ÚS 417/2015, II. ÚS 827/2014, IV. ÚS 471/2011, III. ÚS 435/2010, III. ÚS 214/2010, III. ÚS 18/2019).

Z napadnutého prípisu ministerstva spravodlivosti totiž jasne vyplýva, že sa zaoberalo otázkami relevantnými pre rozhodnutie vo vzťahu k podnetu na podanie mimoriadneho opravného prostriedku v danej trestnej veci, avšak nevidelo žiadnu skutočnosť, ktorá by opodstatňovala takémuto podnetu vyhovieť. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym názorom ministerstva spravodlivosti, v konkrétnom prípade nemôže zakladať namietané porušenie ním označených práv.

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnutý postup a prípis ministerstva spravodlivosti nesignalizujú možnosť porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. že medzi sťažovateľom napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti na jednej strane a obsahom týchto práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti:

21. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a prípisom ministerstva spravodlivosti, ústavný súd konštatuje, že tento článok dohovoru sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom. Ministerstvo spravodlivosti nemá postavenie súdneho orgánu a jeho akékoľvek rozhodnutie nie je súdnym rozhodnutím v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nevzťahujú sa naň preto striktne ani požiadavky vyplývajúce z práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré vyvodila judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

22. Vychádzajúc z uvedeného, možno uzavrieť, že tento článok dohovoru nie je na napadnutý postup a prípis ministerstva spravodlivosti aplikovateľný. Ústavná sťažnosť je teda v tejto časti nezlučiteľná *ratione materiae* s čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

24. Nad rámec uvedeného ústavný súd pre úplnosť pripomína, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 73/2021). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva však ústavný súd považuje povinnosť efektívneho vyšetrenia za súčasť práva na život, zákazu zlého zaobchádzania (zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania), zákazu otroctva a nútenej práce, resp. práva na súkromie (porov. II. ÚS 182/2017, body 13 a 14), no sťažovateľ svojou ústavnou sťažnosťou nenamieta porušenie žiadneho z týchto základných práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu